

Informace ze zdravotnictví Libereckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
16. 6. 2014

5

Dětská a dorostová péče v Libereckém kraji v roce 2013

Children and Adolescents Care in the Liberecký Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Libereckém kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči týkající se poskytovatelů zdravotních služeb, personálního zajištění, činnosti a dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu. Údaje jsou členěny podle území. Informace také obsahuje přehled základních ukazatelů lůžkové péče nemocnic.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Liberecký region in 2013 contains data about out-patient care concerning provider of health services, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses. Data are presented by territory. Information also contains summary of basic indicators of in-patient care in hospitals.

Podkladem pro zpracování dat o činnosti dětské a dorostové péče byl roční výkaz A (MZ) 1-01, který vyplňuje každá ambulantní ordinace (oddělení, pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele. Údaje o lůžkové péči dětských oddělení nemocnic byly čerpány z výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu poskytovatelů zdravotních služeb a jeho využití. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví v ČR na rok 2013. Pro výpočty relací na obyvatelstvo byly použity údaje ČSÚ. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Údaje o personálním zabezpečení, činnosti oboru praktický lékař pro děti a dorost a činnosti oboru pediatr specialista a z nich vypočtené ukazatele uvedené v tabulkách, v grafech a komentované v textu se týkají pouze těch poskytovatelů zdravotních služeb, kteří splnili svou zpravodajskou povinnost a odevzdali vyplněný roční výkaz. V roce 2013 to bylo 97 % ze všech dětských lékařů v kraji.

Edice IZK o činnosti oboru dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části „Publikujeme“.

Personální zajištění a činnost praktických lékařů pro děti a dorost

Ambulantní péči o děti a dorost na území kraje zabezpečovalo ke konci roku 94 ambulantních zdravotnických pracovišť, ve kterých pracovalo 81,11 lékařů a 86,18 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků

v průběhu roku, jedná se o součet přepočteného počtu pracovníků za jednotlivé měsíce dělený počtem měsíců sledovaného období).

Ve srovnání s republikovým ukazatelem byl počet lékařů v kraji v přepočtu na obyvatele mírně podprůměrný (na 10 tisíc osob ve věku do 18 let připadlo v kraji 9,6 lékaře, v ČR 10,4 lékaře). V jednotlivých okresech se počet lékařů pohyboval v rozmezí 8,4–10,2 lékařů na 10 tisíc dětí a dorostu, relativně nejvíce lékařů bylo v okrese Semily, nejméně v okrese Česká Lípa. Na jeden úvazek lékaře připadalo v kraji 1 042 osob ve věku 0–18 let (v ČR 962 dětí a dorostu), v okresech to bylo od 976 v Semilech po 1 190 v České Lípě. Největší podíl na celkovém počtu ošetření měla ošetření léčebná (73,5 %) a ošetření preventivní (22,5 %), na ošetření v návštěvní službě připadlo 1,2 %. Zbývající ošetření tvořila 2,8 % (vyšetření před nástupem do mateřské školy, prohlídky požadované k přihlášce na školu nebo při nástupu do zaměstnání, vyšetření pro účely sportovní, očkování pro cesty do ciziny).

Počet ošetření se meziročně zvýšil o téměř 0,8 %. Na jeden úvazek lékaře připadlo v roce 2013 v průměru 5 845 ošetření, v roce 2012 to bylo 5 994 ošetření (v ČR 5 577 v roce 2013, 5 649 v roce 2012), to znamená, že za předpokladu 220 odpracovaných dnů v roce uskutečnil lékař v kraji v průměru 27 ošetření denně. Nejvíce ošetření na jednoho lékaře bylo v okrese Liberec (5 991) a nejméně v okrese Jablonec nad Nisou (5 584).

Na jednoho léčeného pacienta ve věku 0–18 let připadlo v roce 2013 v průměru 6,3 ošetření (v ČR 5,9 ošetření). Preventivní vyšetření jsou nejčastěji poskytována kojencům.

Počet registrovaných pacientů (dětí a dorostu) v kraji na jednoho lékaře byl 995 pacientů. Největší počet registrovaných pacientů na jednoho lékaře vykazuje okres Česká Lípa (1 089) a nejnižší okres Liberec (941). V České republice bylo v průměru 955 registrovaných pacientů na jednoho lékaře v ambulantní péči.

V ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost bylo v kraji v roce 2013 sledováno 13 256 alergiků, 3 232 dětí a mladistvých z dysfunkčních rodin, 16 dětí a 2 mladiství týraných nebo sexuálně zneužívaných. Praktičtí lékaři pro děti a dorost měli v přímé péči 4 119 nově narozených dětí, z toho 253 s nízkou porodní hmotností (tj. s hmotností menší než 2 500 g). Ve sledovaném roce zemřelo 32 dětí ve věku 0–14 let.

V roce 2013 bylo při roční prohlídce vyšetřeno 4 244 dětí, z nichž bylo kojeno do 6 týdnů 16,5 % (ČR 14,8 %), do 3 měsíců 17,0 % (ČR 16,7 %), do 6 měsíců 25,8 % (ČR 25,1 %), déle než 6 měsíců 35,8 % (ČR 38,5 %) a 4,9 % nebylo kojeno vůbec (ČR 4,9 %).

Významnou skupinou pacientů jsou dispenzarizovaní pro vybrané diagnózy v evidenci u praktického lékaře pro děti a dorost. Jsou to pacienti trpící určitou chorobou pod stálým lékařským dohledem a jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Počet dispenzarizovaných onemocnění v kraji má již několik let vzrůstající tendenci. Na 1 000 registrovaných dětí ve věku do 14 let připadlo 381 dispenzarizovaných dětí (v ČR 412). Nejvyšší relaci vykazuje okres Semily (514) a nejmenší okres Liberec (329). Nejčastějším důvodem pro dispenzarizaci byly nemoci dýchací soustavy, které tvořily 27,7 % všech dispenzarizovaných onemocnění a nemoci nervové soustavy, které tvořily 16,2 %. Při sledování vývoje dispenzární péče od roku 2000 vykazuje pozvolný, ale trvalý růst dispenzarizace dětí pro nemoci dýchací soustavy (o 49 %).

Počet dispenzarizovaného dorostu na 1 000 registrovaných osob ve věku od 15 do 18 let byl v kraji 667 (v ČR 724). Nejvyšší relace vykazoval okres Semily (834) a nejnižší okres Liberec (566). Nejčastějším důvodem dispenzarizace byly v celokrajském měřítku nemoci dýchací soustavy, které tvořily 23,5 % a nemoci nervové soustavy, které tvořily 15,6 %. Počet případů dispenzarizace dorostu pro nemoci dýchací soustavy od roku 2000 vzrostl o 75 % (v roce 2000 to bylo 1 451 případů oproti 2 543 v roce 2013).

Lůžková péče

V roce 2013 v kraji poskytovala péči 4 dětská lůžková oddělení. Pracovalo zde 29,74 lékařů a 111,97 ZPBD. Denně bylo v průměru obsazeno 112,4 lůžek z celkového počtu 158 lůžek, hospitalizováno bylo celkem 13 100 pacientů a průměrná ošetrovací doba činila 3,1 dne. Samostatné novorozenecké oddělení s 28 lůžky se v kraji vyskytuje v Krajské nemocnici a.s. v Liberci.

Zpracovala: Vosáhlová Jana

ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové

Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové

telefon: 495 058 321, fax 495 058 322

e-mail: Libuse.Drahokoupilova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

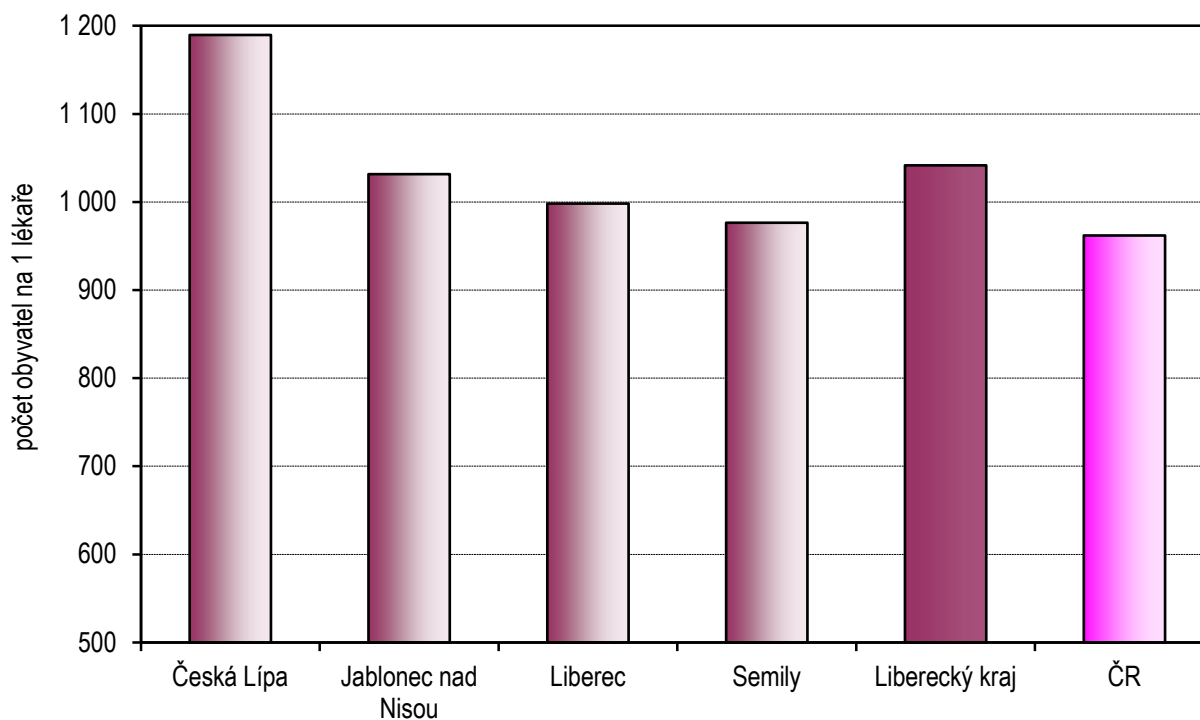
Personální zajištění a počet ošetření v ambulantní péči podle druhu zdravotnického zařízení a podle území

Území	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření		Počet léčených pacientů	Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře		děti (0–14)	dorostu (15–18)
Česká Lípa	19	17,10	16,86	101 166	5 916	16 135	14 879	3 744
Jablonec nad Nisou	21	16,50	24,70	92 143	5 584	14 646	13 145	3 163
Liberec	38	33,51	31,17	200 745	5 991	30 411	25 130	6 404
Semily	16	14,00	13,45	80 042	5 717	13 873	11 290	2 915
Liberecký kraj	94	81,11	86,18	474 096	5 845	75 065	64 444	16 226
Česká republika	2 087	2 025,34	1 984,20	11 294 840	5 577	1 923 223	1 548 814	385 859

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Počet obyvatel ve věku 0–18 let na 1 lékaře v oboru dětská a dorostová péče

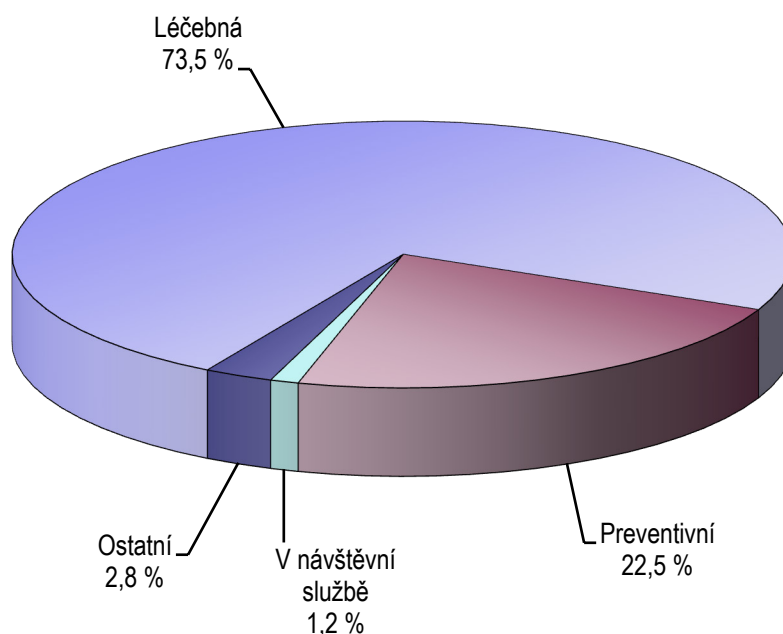

Struktura počtu ošetření - vyšetření u praktického lékaře pro děti a dorost

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření v %			Počet léčených pacientů ¹⁾	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Česká Lípa	101 166	73,33	22,47	0,36	16 135	6,3
Jablonec nad Nisou	92 143	67,23	25,93	1,17	14 646	6,3
Liberec	200 745	75,78	20,66	1,60	30 411	6,6
Semily	80 042	75,05	23,31	1,11	13 873	5,8
Liberecký kraj	474 096	73,47	22,52	1,17	75 065	6,3
ČR	11 294 840	72,50	23,61	0,95	1 923 223	5,9

¹⁾ Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

Struktura ošetření - vyšetření podle druhu v roce 2013

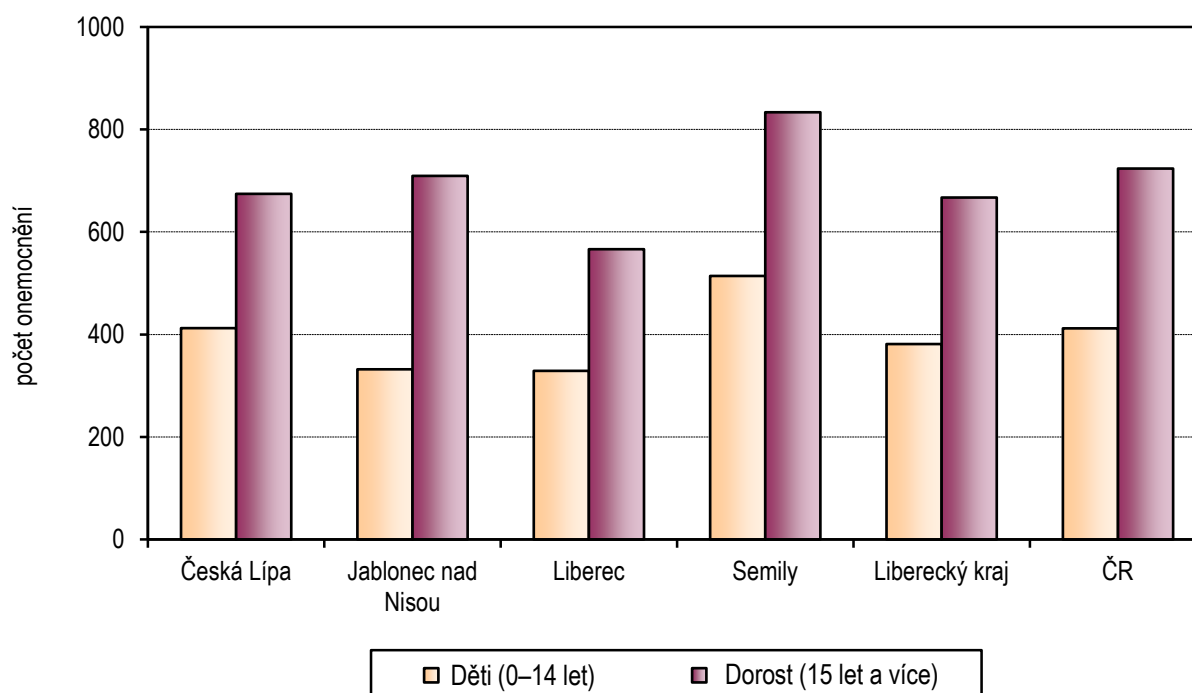

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu

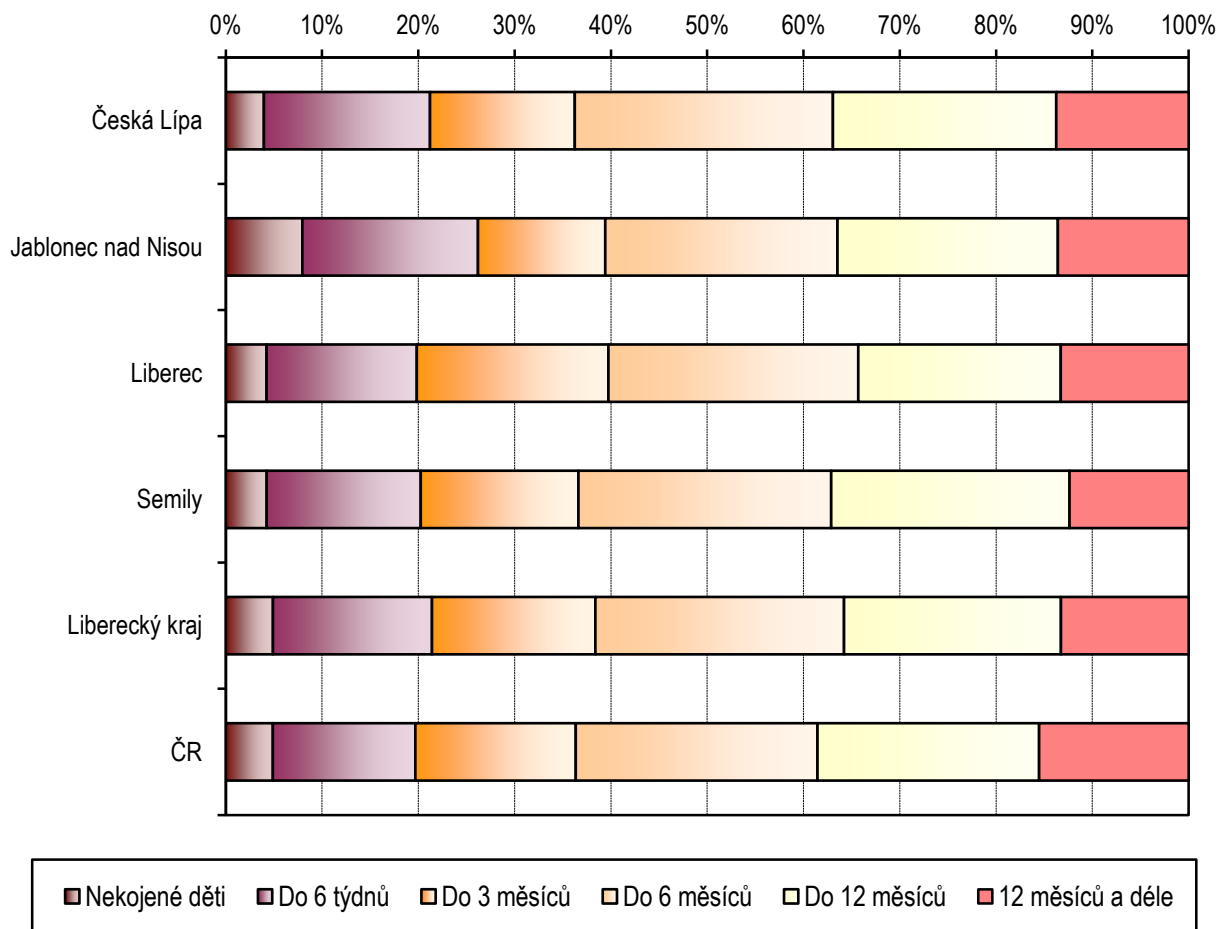
Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	celkem	z toho děti (0–14 let) v %	na 1 tisíc dětí a dorostu
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	2 435	79,18	28,8
II. Novotvary	107	64,49	1,3
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	876	71,00	10,4
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	4 134	61,01	48,9
V. Poruchy duševní a poruchy chování	1 456	67,31	17,2
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	5 670	70,14	67,1
IX. Nemoci oběhové soustavy	933	59,06	11,0
X. Nemoci dýchací soustavy	9 348	72,80	110,7
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 324	67,30	15,7
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	3 289	70,20	38,9
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	1 798	59,23	21,3
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	2 703	67,41	32,0
XVII. Vrozené vady, deformace	1 324	77,79	15,7
Celkem	35 397	69,42	419,0

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

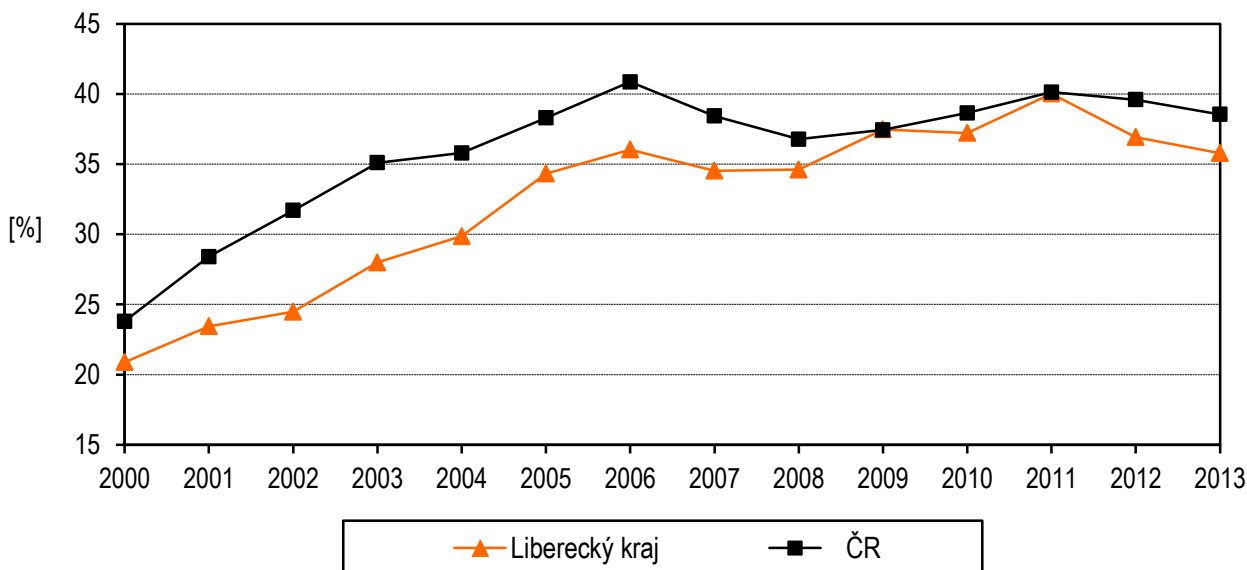
Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči

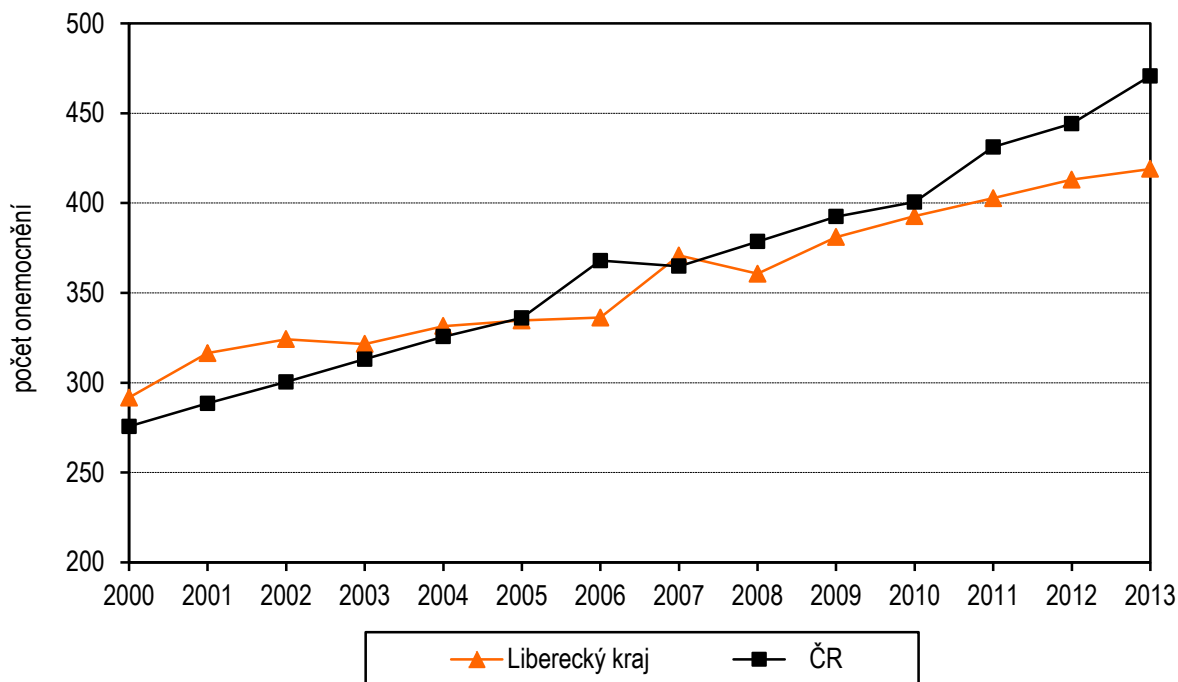
Struktura dětí při roční prohlídce podle délky kojení v roce 2013

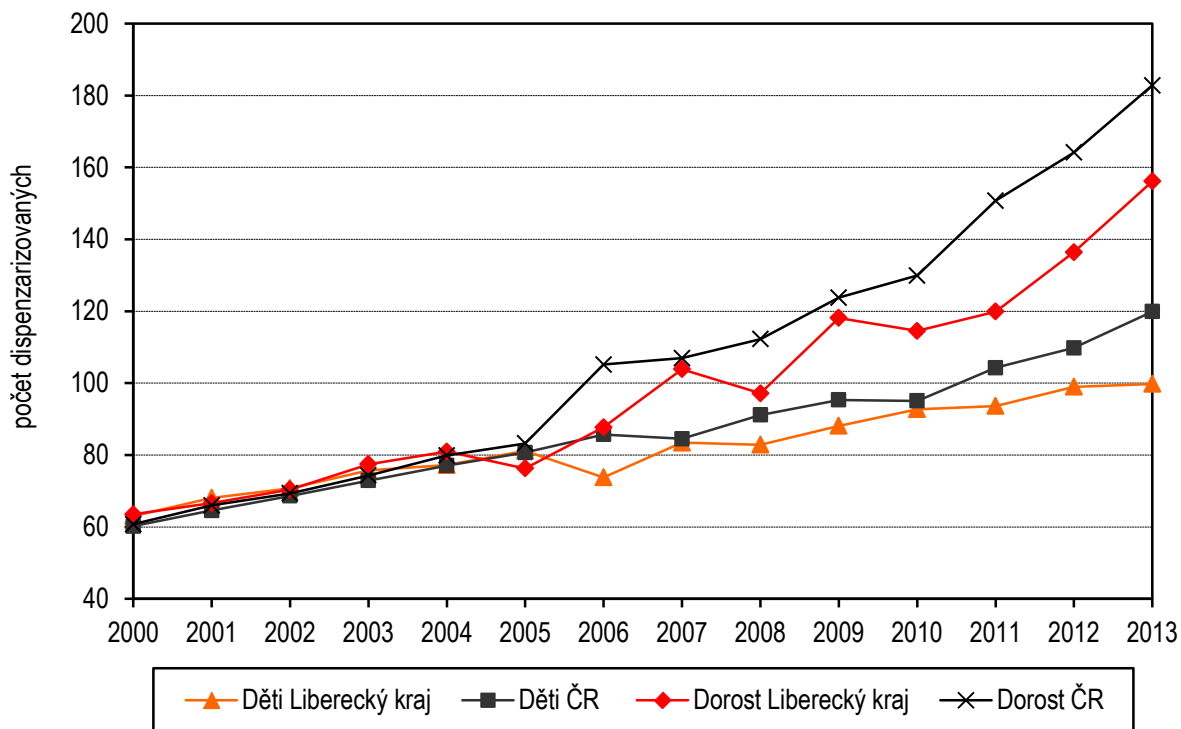
Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

**Vývoj počtu dispenzarizovaných onemocnění
v přepočtu na 1 tisíc dětí a dorostu (0–18 let)**

**Vývoj počtu dispenzarizovaných dětí a dorostu
pro nemoci dýchacích cest
v přepočtu na 1 tisíc osob daného věku**

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Liberecký kraj	ČR
Počet oddělení	4	95
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	29,74	816,49
ZPBD ²⁾ celkem	111,97	2 963,55
Průměrný počet lůžek	158,00	4 191,93
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	112,4	2 750,5
na 1 lékaře	3,7	3,4
Počet lékařů na 100 lůžek	18,82	19,56
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	70,87	71,00
Počet hospitalizovaných	13 100	269 479
Nemocniční letalita (v promilích)	0,2	0,6
Využití lůžek ve dnech	259,7	239,5
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	3,1	3,7
Prostoj lůžek ³⁾	1,0	1,7

¹⁾ Součet úvazků včetně smluvních k 31.12.

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu § 5–§ 21a zákona č. 96/2004 Sb.

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Nemocnice s poliklinikou Č. Lípa, a.s., Česká Lípa

Nemocnice Jablonec nad Nisou, p.o., Jablonec nad Nisou

Krajská nemocnice Liberec, a.s., Liberec 1

Masarykova městská nemocnice v Jilemnici, p.o.